

Затверджено
рішенням Комітету Верховної Ради
України з питань законодавчого
забезпечення правоохоронної діяльності
(Протокол засідання № 72 від «б» вересня 2017 р.)

Звіт
про підсумки роботи Комітету з питань законодавчого забезпечення
правоохоронної діяльності за період роботи шостої сесії
Верховної Ради України восьмого скликання
(за період лютий 2017 – липень 2017 року)

План роботи Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності на лютий – липень 2017 року затверджений на засіданні Комітету 18 січня 2017 року (протокол засідання № 60).

За період шостої сесії Верховної Ради України Комітетом проведено **11 засідань (у тому числі 1 виїзне)**, на яких розглянуто **118 питань**, в тому числі **6 питань контролю**.

Основні зусилля протягом звітного періоду, так само як і протягом попередніх сесій, були спрямовані на виконання законопроектної функції Комітету.

Разом з тим, Комітет приділяв увагу також розгляду питань контролю, зокрема в розрізі моніторингу ефективності застосування прийнятих законів України, які набрали чинності у 2016 році та раніше, тобто діяли більше ніж один рік.

За результатами розгляду Верховною Радою України законопроектів, **підготовлених Комітетом** протягом шостої сесії, ухвалено наступні рішення:

- прийнято Законів - **7**;
- прийнято за основу – **8** законопроектів;
- прийнято в другому читанні і в цілому - **6**;
- повернуто на доопрацювання – **1**;
- повернуто на повторне перше читання - **1**;

- відхилено – 6;
- знято з розгляду – 2.

За звітний період до Верховної Ради України подані **63** висновки Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності щодо законопроектів з попереднього розгляду яких Комітет визначений головним, у тому числі **12 до розгляду в другому читанні**.

Протягом шостої та попередніх сесій, Комітетом підготовлені та очікують розгляду Верховною Радою України у сьомій сесії - **126 законопроектів**, з яких **Комітет визначений головним**.

Загалом, станом на **06 вересня 2017 року** на опрацюванні в Комітеті перебуває **574 законопроекти** (в тому числі **134 проекти постанов** Верховної Ради), з яких на розгляд Верховної Ради України подано **126** проектів законів, у тому числі в першому читанні - **113** законопроектів, в другому читанні (*повторному другому*) - **13** законопроектів (реєстр. №№ **1137, 1165, 1174, 2016, 2033а, 2291а, 2685, 2890, 4088, 4670, 4952, 5364, 5442**).

Короткий зміст прийнятих законів України:

1) Закон України «**Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження**» від 16.02.2017 № **1950-VIII**.

Цим Законом внесені зміни до кількох статей Кримінального процесуального кодексу України, якими, зокрема:

- встановлено, що ухвала про дозвіл на затримання з метою приводу втрачає законну силу з моменту: добровільного з'явлення підозрюваного до слідчого судді, а обвинуваченого до суду, про що слідчий суддя, суд повідомляє прокурора (ч. 3 ст. 190 доповнили пунктом 2-1 КПК)

- винесено за межі строків досудового розслідування час на ознайомлення з матеріалами досудового розслідування сторонами кримінального провадження в порядку, передбаченому статтею 290 КПК (ч.3 ст. 219 КПК);

- визначено порядок складання загального строку досудового розслідування при об'єднанні кримінальних проваджень (доповнили ч.4 та 5 ст. 219 КПК);

- визначено такою підставою для зупинення досудового розслідування як оголошення особи в розшук (зміни до пункту 2 ч.1 ст. 280);

- залишено положення про те, що угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена у провадженні щодо особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною організацією, за умов викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами (доповнили п. 3 ч. 4 ст. 469);

- зазначено, що тимчасово, але не пізніше дня початку діяльності Державного бюро розслідувань (опублікування в газеті «Урядовий кур'єр відповідного положення його керівником»), положення [глави 24-1](#) "Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень" застосовуються із такими особливостями, і далі по тексту (зміни до абзацу 1 пункту 20-1 розділу XI «Перехідні положення»).

Реалізація положень Закону усуває недоліки кримінального процесу у питаннях відкриття матеріалів досудового розслідування сторонами кримінального провадження, здійснення спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження.

Закон набрав чинності з дня, наступного за днем його опублікування (Опублікований у газеті «Голос України» 13.04.2017 р.)

2) Закон України «Про внесення зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо заборони виготовлення та пропаганди георгіївської (гвардійської) стрічки» від 16.05.2017 № 2031-VIII.

Законом доповнено Кодекс України про адміністративні правопорушення новою статтею 173-3 «Виготовлення та пропаганда георгіївської (гвардійської) стрічки», якою встановлено адміністративну відповідальність за публічне використання, демонстрацію або носіння георгіївської (гвардійської) стрічки чи її зображення, окрім використання зазначеного символу у випадках, передбачених частиною третьою статті 4 Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

Реалізація положень Закону сприятиме посиленню охорони громадського порядку, уникнення провокацій з використанням георгіївської (гвардійської) стрічки. При цьому будуть забезпечені права осіб, які мають законне право на використання гвардійської стрічки та її зображення (наприклад, ветерани, нагороджені Орденом Слави).

Закон набрав чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
Опублікований у газеті «Голос України» 14.06.2017 р.

3) Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення» від 18.05.2017 р. № **2046-VIII**.

Законом внесені зміни до статті 72 Кримінального кодексу України «Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення», якою з грудня 2015 р. було передбачено, що зарахування судом строку попереднього ув'язнення у разі засудження до позбавлення волі в межах того самого кримінального провадження, у межах якого до особи було застосовано попереднє ув'язнення, провадиться з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі. Дану норму було введено в дію Законом України № 838-VII від 26.11.2015 р.

Прийнятим Законом повернено до попередньої редакції частини 5 статті 72 КК, відповідно до якої попереднє ув'язнення зараховується судом у строк

покарання у разі засудження до позбавлення волі день за день або за правилами, передбаченими у частині першій цієї статті. При призначенні покарань, не зазначених в частині першій цієї статті, суд, враховуючи попереднє ув'язнення, може пом'якшити покарання або повністю звільнити засудженого від його відбування.

Реалізація положень прийнятого Закону покращить стан забезпечення та захисту прав і свобод людини і громадянина, власності, публічного порядку та публічної безпеки від злочинних посягань.

Закон набрав чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
Опублікований у газеті «Голос України» 20.06.2017 р.

4) Закон України **«Про внесення змін до статті 201 Кримінального кодексу України щодо криміналізації контрабанди небезпечних речовин, частин вогнепальної зброї»** від 18.05.2017 № **2052-VIII**.

Законом, проект якого був розроблений у Комітеті, внесені зміни до ч. 1 ст. 201 КК України стосовно включення до переліку предметів контрабанди, передбачених статтею 201 Кримінального кодексу України, також небезпечних речовини та частин вогнепальної нарізної зброї.

Зазначені зміни покликані виправити ситуацію, що склалася у цій сфері, оскільки **небезпечні речовини** - це хімічна, токсична, вибухова, окислювальна, горюча речовина, біологічні агенти та речовини біологічного походження (біохімічні, мікробіологічні, біотехнологічні препарати, патогенні для людей і тварин мікроорганізми тощо), які становлять небезпеку для життя і здоров'ю людей, довкілля, сукупність властивостей речовин і/або особливостей їх стану, внаслідок яких за певних обставин може створитися загроза життю і здоров'ю людей, довкіллю.

У зв'язку з послабленням контролю у цій сфері, правоохоронними органами фіксуються непоодинокі випадки ввезення на митну територію України потенційно небезпечних речовин, в тому числі невідомого походження

та токсичних відходів промисловості.

При відсутності відповідного реагування вказане може призвести до перетворення території України на звалище відходів. Зазначене, у свою чергу, створить передумови для погіршення екології країни та генофонду нації.

Крім того, протягом 2014-2015 років неодноразово зафіксовано факти контрабандного пересилання до України **частин вогнепальної нарізної зброї**, що приховувались від митного контролю. Після збирання всіх деталей зброї, виявлялась відсутність певної запчастини, що унеможлиблювало стрільбу, в результаті чого визначати вказані запчастини предметом контрабанди не виявлялось за можливе. У той же час, частина вказаної зброї, якої не вистачало, зазвичай пересилається на іншу особу або може бути придбана на території України, в результаті чого здійснюється повноцінне контрабандне переміщення вогнепальної зброї через митний кордон з уникненням від кримінальної відповідальності.

Реалізація положень Закону щодо кримінального покарання контрабандистів у виді позбавлення волі на строк від трьох до дванадцяти років, спрямована на запобігання злочинним діям з незаконного переміщення через державний кордон поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю .

Закон набрав чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
Опублікований у газеті «Голос України» 10.06.2017 р.

5) Закон України «Про внесення змін до статті 97 Закону України «Про Національну поліцію» щодо виплати одноразової грошової допомоги поліцейському» від 08.06.2017 № **2097** -VIII.

Законом доповнено статтю 97 Закону України «Про Національну поліцію» положеннями щодо виплати одноразової грошової допомоги поліцейському, які врегульовують соціальний захист поліцейських, які до прийняття на службу до поліції під час виконання службових обов'язків в органах внутрішніх справ чи проходженні служби в органах внутрішніх справ отримали поранення

(контузію, травму або каліцтво), або які втратили працездатність внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби в органах внутрішніх справ.

Крім того, пунктом 2 Прикінцевих положень прийнятого Закону встановлюється, що право на отримання одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті), визначення втрати працездатності мають поліцейські з числа осіб, зазначених у пунктах 3-6 частини першої статті 97 Закону України «Про Національну поліцію», які визнані інвалідами або отримали поранення до набрання чинності цим Законом.

Закон набрав чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
Опублікований у газеті «Голос України» 11.07.2017 р.

б) Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за паркування, зупинку, стоянку транспортних засобів на місцях, призначених для осіб з інвалідністю» від 22.06.2017 № -VIII.

Законом внесені зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», якими законодавчо захищено право осіб з інвалідністю або водіїв, які перевозять інвалідів, на безоплатне паркування на спеціально обладнаних місцях, з позначенням цих місць дорожніми знаками та відповідною розміткою.

Зокрема, у Кодексі України про адміністративні правопорушення пропонується доповнено статтю 122 новою частиною четвертою, якою встановлено відповідальність за зупинку чи стоянку транспортних засобів на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками, де дозволено зупинку лише водіям з інвалідністю; статтю 152¹ доповнено новими частинами другою та третьою, якими встановлено відповідальність за паркування транспортного засобу на місцях, призначених для паркування транспортних засобів, якими керують водії-інваліди, та за необлаштування на майданчиках для паркування

місць, призначених для паркування транспортних засобів, якими керують водії інваліди.

Змінами до статті 255 КУпАП передбачено надання уповноваженим посадовим особам органів внутрішніх справ (Національної поліції) право складати протоколи про вчинення вищезазначених адміністративних правопорушень.

Крім того, право складання протоколів про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 152¹ КУпАП надано посадовим особам, уповноваженим на те виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад, а також членам громадських організацій осіб з інвалідністю, уповноваженим на те виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад.

Закон опублікований у газеті «Голос України» 26.07.2017 р. Набери чинності 26.10.2017 року.

7) Закон України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 № -VIII (реєстр. № 4255). Був повернутий Президентом України без підпису для повторного розгляду в другому читанні з пропозиціями Президента. За поданням Комітету повторно розглянутий Верховною Радою України в другому читанні та **прийнятий** 22.12.2016 р. парламентом України **в цілому як Закон** з урахуванням пропозицій Президента України.

Станом на теперішній час (4 вересня 2017 р.) прийнятий Закон **підписаний Президентом України.**

Закон визначає правові основи звільнення за амністією осіб від відбування кримінального покарання, механізм взаємодії кримінально-виконавчої служби з місцевими органами влади.

Основними критеріями для застосування амністії є:

- незначна суспільна небезпека діянь, що вчинила особа, яка відбуває покарання;

- об'єктивні фактори (тяжка хвороба, похилий вік тощо), що суттєво знижують небезпечність осіб, яких пропонується звільнити від відбування покарання;

- значний строк відбутого покарання.

Положення Закону передбачають поширення дію амністії на засуджених, які скоїли злочини невеликої тяжкості, або є найбільш незахищеними у соціальному плані, а саме:

- на неповнолітніх;
- осіб, які мають неповнолітніх дітей або дітей-інвалідів;
- вагітних жінок;
- ветеранів війни, інвалідів 1-ї, 2-ї, 3-ї груп;
- учасників бойових дій, осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, брали безпосередню участь в антитерористичній операції;
- осіб, хворих на туберкульоз чи онкологічні хвороби.

Питання про застосування амністії вирішується виключно судом за ініціативою прокурора, органу або установи виконання покарань, обвинуваченого чи засудженого, їх захисників чи законних представників.

Наразі, текст підписаного Президентом України Закону буде оприлюднено в офіційних друкованих виданнях держави.

Підготовлені Комітетом та очікують розгляду в другому читанні на пленарному засіданні Верховної Ради такі законопроекти:

1) **Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» щодо імплементації окремих стандартів Ради Європи» (реєстр. № 2291а).**

Законопроект передбачає доповнення Закону України «Про попереднє ув'язнення» новою статтею 131 «Доступ до глобальної мережі Інтернет особами, взятими під варту», а також внесення змін до статей 7, 9, 11, 12 та ст. 13 Закону, з викладенням останньої у новій редакції, з метою наближення законодавства України, що регулює порядок та умови утримання осіб, взятих під варту, до стандартів обмежень прав людини, визначених у актах Ради Європи. Реалізація положень суттєво зменшить ризики застосування до осіб, взятих під варту,

катувань, нелюдському або такому, що принижує людську гідність поводженню чи покаранню.

2) Проект Закону **«Про Дисциплінарний статут Національної поліції України»** (реєстр. № 4670).

Законопроектом пропонується затвердити Дисциплінарний статут Національної поліції України, яким визначені підстави та порядок притягнення поліцейських до дисциплінарної відповідальності, а також застосування до поліцейських заохочень. Крім того, вказаним Статутом визначається сутність службової дисципліни в Національній поліції, повноваження поліцейських та їх керівників з її дотримання, види заохочень і дисциплінарних стягнень, а також порядок їх застосування та оскарження.

Прийняття акту забезпечить можливість застосування до поліцейських належних заходів заохочення та стягнення.

3) Проект Закону **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо поліпшення умов тримання засуджених»** (реєстр. № 2685).

Положення проекту, зокрема, передбачають: надання права засудженим на короткострокові побачення з родичами або іншими особами без присутності працівника колонії, крім виняткових випадків; уточнюють положення щодо кількості та порядку надання побачень; виключають норми, якими передбачається, що засуджені, які тримаються в дисциплінарному ізоляторі з виведенням на роботу, в приміщенні камерного типу (одиначній камері) повинні працювати окремо від інших засуджених; регламентують порядок медико-санітарного забезпечення засуджених; визначають порядок листування, телефонних розмов; можливість подання клопотання про помилування засудженими до довічного позбавлення волі після відбуття ними не менше 15 років призначеного покарання тощо.

4) Проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо забезпечення окремим категоріям засуджених осіб права на правосудний вирок» (реєстр. № 2033а).

Проектом запроваджується тимчасовий механізм перегляду вироків у кримінальних справах, в яких особи були засуджені без належної доказової бази за особливо тяжкі злочини (у тому числі і до довічного позбавлення волі) на підставі Кримінально-процесуального кодексу України 1960 року і досі відбувають покарання, – для забезпечення таким особам права на правосудний вирок та відновлення їхніх прав.

Для цього Розділ XI КПК України 2012 року "Перехідні положення" доповнюється пунктами 16¹ - 16¹¹, відповідно до яких скаргу на обвинувальний вирок може бути подано безпосередньо до суду апеляційної інстанції, в межах територіальної юрисдикції якого засуджений відбуває покарання.

Термін подання скарг на обвинувальні вирoki – до 31 грудня 2018 року.

Скарга на вирок може бути подана самим засудженим, його захисником або представником.

Рішення суду апеляційної інстанції про відмову у перегляді вироку може бути оскаржено засудженим, його законним представником, захисником засудженого чи прокурором у касаційному порядку.

5) проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації» (реєстр. № 2016).

Цим законопроектом передбачається внести зміни до Кримінального кодексу України, а саме:

у ст. 153 «Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом» - пропонується встановити відповідальність за вчинення насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом

відносно неповнолітнього або неповнолітньої у вигляді позбавлення волі на строк від семи до дванадцяти років;

у ст. 155 «Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості» - пропонується криміналізувати добровільні статеві зносини з особою, яка не досягла 16-річного віку, вчинені повнолітньою особою. Зокрема, встановлення мінімального віку статевої зрілості (шістнадцять років), згідно з якими біологічне поняття «статева зрілість особи» («що не досягла статевої зрілості») *замінюється вказівкою на вік потерпілого (особа, «що не досягла шістнадцятирічного віку»);*

у ст. 156 «Розбещення неповнолітніх» - пропонується розширити коло суб'єктів кримінальної відповідальності, шляхом застосування словосполучення «близькі родичі або члени сім'ї» в розумінні п. 1 ч. 1 ст. 3 Кримінального процесуального кодексу України;

ст. 302 «Створення або утримання місць розпусти і звідництва» доповнити частиною 4, якою передбачити відповідальність за вчинення такої діяльності із залученням малолітньої особи, встановивши покарання у виді позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років.

При підготовці законопроекту **реєстр. № 2016** до розгляду в другому читанні, до Комітету надійшло тридцять пропозиції від суб'єктів права законодавчої ініціативи, які опрацьовані та внесені в Порівняльну таблицю.

б) Проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та деяких інших законів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави (реєстр. № 5442).

Законопроект передбачає внесення зміни до статей 185¹⁰, 203, 204¹, 204², 222¹, 255, 258 та 276 Кодексу України про адміністративні правопорушення та доповнення цього Кодексу новими статтями:

203¹ «Невиконання рішення про заборону в'їзду в Україну» та 204⁴ «Порушення порядку в'їзду до району проведення антитерористичної операції або виїзду з нього».

Крім цього, вносяться зміни до Законів України «Про Державну прикордонну службу України», «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» та «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України», з метою удосконалення заходів, які вживаються Державною прикордонною службою у протидії нелегальній міграції на державному кордоні та іншим правопорушенням у прикордонній сфері.

Законопроект підготовлений Комітетом для розгляду парламентом в другому читанні з рекомендацією Верховній Раді прийняти його в цілому як Закон.

Законопроекти не підтримані Верховною Радою або повернуті Президентом України без підпису, та які опрацьовуються в Комітеті до розгляду в повторному другому читанні:

1) В першому читанні парламентом України розглянутий розроблений та доопрацьований членами Комітету і працівниками секретаріату проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження кримінальних проступків» (реєстр. № 2897), який є фундаментальним для теорії кримінального права та практики застосування кримінального законодавства.

Законопроектом передбачалося:

- запровадження до чинного кримінального законодавства України **інституту кримінальних проступків;**
- здійснити **розмежування кримінальних правопорушень** залежно від ступеня тяжкості, а також від правових наслідків їх вчинення та форми вини;
- обмежити сферу застосування покарань, пов'язаних із позбавленням волі;
- реалізувати заходи щодо розвитку інституту пробації;

- здійснення подальшої гуманізації в реалізації кримінальної відповідальності на основі принципу рівності перед законом і судом;
- посилити захист прав та інтересів потерпілих.

Для досягнення вказаних цілей законопроектом передбачалося:

- **Особливу частину** Кримінального кодексу України поділити на дві Книги: **Книга 1 «Злочини»** та **Книга 2 «Кримінальні проступки»**;
- до **Загальної частини** Кримінального кодексу України пропонувалися зміни, які випливають із запровадження інституту кримінальних проступків;
- передбачалася соціально справедлива систему обчислення штрафу;
- розширювалися можливості застосування альтернативних позбавленню волі більш м'яких покарань у виді виправних робіт і арешту;
- передбачалися зміни до Кримінального кодексу України, що безпосередньо впливають із положень Кримінального процесуального кодексу України та приписів Закону України «Про судоустрій і статус суддів»;
- відповідно пропонувалися зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, спрямовані на приведення його в повну відповідність до європейських стандартів і виправлення проблем у правозастосуванні.

На жаль, при розгляді проекту в першому читанні за результатами голосування Верховною Радою 19.05.2017 р. він не набрав необхідної кількості голосів на підтримку **(216)**.

2) Парламентом України 22.05.2015 р. був прийнятий Закон **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення ролі громадянського суспільства в боротьбі з корупційними злочинами»**. (реєстр. № **1165**). Проте, даний закон був повернутий без підпису Президента та направлений на доопрацювання в Комітет.

Протягом звітнього періоду були проаналізовані зауваження, висловлені до вказаного Закону Президентом, Головним науково-експертним управлінням, працівниками секретаріату Комітету та представниками наукової спільноти.

За результатами опрацювання, Комітетом направлено Закон до Верховної Ради України в доопрацьованій редакції з врахуванням пропозицій, поданих суб'єктами права законодавчої ініціативи та рекомендацією Верховній Раді України **ухвалити Закон в новій редакції**.

Уточнено назву Закону та викладено її в такій редакції: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення ролі громадянського суспільства в боротьбі з окремими злочинами у сфері службової діяльності».

Законом пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення (назва і ч. 1 ст. 195 викладаються в новій редакції), Кримінального кодексу України (ст. 359 викладається в новій редакції) та Кримінального процесуального кодексу України, який доповнюється новими статтями 41¹ і 41² та новою Главою 36¹. «Кримінальне провадження за участю громадського обвинувача», з метою впровадження у вітчизняне правове поле нової процесуальної фігури – громадського обвинувача, а також деякі інші зміни пропонуються до окремих статей цього Кодексу.

Громадським обвинувачем може бути фізична особа, яка безпосередньо є потерпілою від кримінального правопорушення або якій стало відомо про вчинення стосовно інших осіб кримінального правопорушення, передбаченого ст. 368 (прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою) або ст. **370** (провокація підкупу) КК України, та яка подала слідчому або прокурору заяву, повідомлення про вчинення відповідного кримінального правопорушення.(ч. 1 ст. 41¹ проекту Закону).

Громадським обвинувачем не може бути юридична особа, як це пропонувалося у ветоаному Президентом Законі. Безпосередньо юридичній особі не може стати відомо про вчинення стосовно інших осіб кримінального правопорушення, така інформація в будь-якому випадку сприймається фізичною особою.

Також у доопрацьованому Законі визначено правові специфікації провадження за участю громадського обвинувача.

Особа, котра ініціювала початок кримінального провадження за участю громадського обвинувача, стає учасником даного провадження та зберігає цей процесуальний статус на всіх його стадіях (ч. 4 ст. 479¹ проекту Закону).

Законом пропонується не включати учасника процесу, який має статус потерпілого, до числа осіб, котрі можуть бути громадським обвинувачем, як це було в Законі, ветованому Президентом. Дане рішення повністю виправдовується тим, що потерпілий (його представник) вже наділені, відповідно до чинного законодавства, широким колом можливостей для здійснення кримінально-процесуальної діяльності.

Із метою додержання принципу рівності перед законом і судом, який закріплено в ст. 10 КПК України, запропоновано відмовитися від особливого порядку допустимості доказів, які збирає та надає громадський обвинувач.

Разом із тим, у ст. 479³ поданого на розгляд доопрацьованого Закону передбачаються певні специфікації процесу доказування у кримінальному провадженні за участю громадського обвинувача. Так, наприклад, громадський обвинувач із метою отримання та/або фіксації достатньої інформації про діяння, що містить ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст. 368 або ст. 370 КК України, може використовувати технічні засоби.

Запропоновано виключити право громадського обвинувача розголошувати обставини та докази, що стали підставою початку кримінального провадження. Даний крок дозволить концептуально узгодити загальні підходи у кримінальному процесі про нерозголошення відомостей певного виду, у тому числі тих, які складають охоронювану законом таємницю, стосуються приватного життя або стали відомими під час провадження (ч. 3 ст. 41¹ Закону).

Також Законом (реєстр. № 1165) пропонується вдосконалити деякі питання відповідальності за використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації шляхом викладення статті 359 КК України в новій редакції.

3) Розглянутий парламентом України в другому читанні, але не набрав необхідної кількості голосів, підготовлений Комітетом проект Закону України

«Про внесення змін до статей 71 і 83 Закону України «Про Національну поліцію» щодо присвоєння чергових спеціальних звань» (реєстр. № **5006**).

Законопроектом пропонувалося внести зміни до статей 71 та 83 Закону України «Про Національну поліцію» з метою законодавчого врегулювання питання присвоєння чергових спеціальних звань поліцейським, які прикомандировані або відряджені до державних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, відповідно до займаної посади.

4) **13.04.2017** парламентом України в другому читанні розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до статті 72 Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування строку попереднього ув'язнення» (реєстр. № **5259**).

Законопроектом передбачалося, що строк попереднього ув'язнення зараховуватиметься судом до строку покарання при засудженні до позбавлення волі з розрахунку один день попереднього ув'язнення за один день позбавлення волі, однак у випадку тримання особи під вартою більше 12 місяців, строк попереднього ув'язнення буде зараховуватись судом з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі.

На жаль, під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України законопроект не набрав необхідної кількості голосів, тому вважається відхиленим та знятим з розгляду.

5) Пропозиції Президента України до Закону **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заміни довічного позбавлення волі більш м'яким покаранням»** (реєстр. № **2292**).

Закон був прийнятий парламентом України 26.11.2015 р., але повернутий без підпису Президента України з Пропозиціями Президента до прийнятого Закону, суть яких зводиться до його відхилення.

Законом пропонувався до впровадження новий правовий інститут умовного звільнення від відбування покарання, яким, зокрема, передбачається,

що умовне звільнення від відбування покарання застосовуватиметься до засудженого, який відбуває покарання у виді довічного позбавлення волі, якщо судом буде визнано, що він не потребує подальшого відбування цього покарання і фактично відбув не менше 20 років позбавлення волі, та за відсутності у нього злісних порушень встановленого порядку відбування покарання протягом останніх трьох років. Щодо засуджених до довічного позбавлення волі – умовно звільнених судом від відбування покарання, встановлюється адміністративний нагляд строком на 10 років, після закінчення якого засуджений, який виконав покладені на нього обов'язки та не вчинив нового злочину, звільняється судом від призначеного йому покарання у виді довічного позбавлення волі.

Пропозиції Президента до зазначеного Закону протягом шостої сесії розглянуті і опрацьовані на кількох засіданнях підкомітету з питань діяльності Державної пенітенціарної служби та підготовлено рекомендації до розгляду Комітетом.

Наразі **Комітет визначається** з прийняттям рішення щодо нього.

б) Пропозиції Президента до Закону **«Про внесення змін до статті 93 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення гарантій права засуджених на відбування покарання за місцем проживання до засудження або місця постійного проживання родичів»** (реєстр. № 2253а).

6 вересня 2016 р. цей законопроект був **прийнятий парламентом** України в другому читанні і в цілому як Закон, але повернутий без підпису Президента України з Пропозиціями Президента до прийнятого Закону, суть яких зводиться до його відхилення.

Законопроектом уточнюється правова норма частини першої статті 93 КВК України, що набрала чинності з травня 2014 р., із тим що б засуджений мав вибір де відбувати покарання: в установі відповідного рівня безпеки, яка є найближчою до місця його проживання до засудження або до місця постійного проживання його родичів. При цьому чітко визначено, що така альтернатива

вибору є прерогативою засудженого, а не державного органу, який реалізує державну політику у сфері виконання покарань, як це є на даний час.

Також реалізація положень проекту суттєво сприятиме зменшенню негативних наслідків позбавлення волі та попередженню порушення прав засуджених у майбутньому.

Пропозиції Президента до зазначеного Закону протягом шостої сесії розглянуті і опрацьовані на кількох засіданнях підкомітету з питань діяльності Державної пенітенціарної служби та підготовлено рекомендації до розгляду Комітетом.

Наразі **Комітет визначається** з прийняттям рішення щодо нього.

7) Комітетом був розроблений законопроект **«Про приватну детективну (розшукову) діяльність (реєстр. № 3726)»,** який підтриманий Верховною Радою в першому читанні та був підготовлений Комітетом для розгляду парламентом України в другому читанні. Станом на квітень 2017 р. було опрацьовано більше **300 поправок** до цього проекту, які надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи.

Законопроектом регламентуються: види та правовий статус суб'єктів приватної детективної (розшукової) діяльності; процедуру видачі свідоцтв про право на заняття приватною детективною (розшуковою) діяльністю; види детективних послуг, що можуть надаватися суб'єктами приватної детективної (розшукової) діяльності, права та обов'язки цих суб'єктів; питання підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, які здійснюють приватну детективну (розшукову) діяльність; здійснення контролю за діяльністю суб'єктів приватної детективної (розшукової) діяльності.

13 квітня 2017 р. Верховна Рада України ухвалила рішення про прийняття законопроекту в другому читанні і в цілому. 3 травня Закон був направлений на підпис Президенту, але 7 червня 2017 р. був повернутий без підпису з пропозиціями Президента до прийнятого Закону, згідно з якими в прийнятому Законі відсутня чітка конкретизація відомостей чи даних, які

дозволяється збирати, фіксувати та досліджувати суб'єктам приватної детективної (розшукової) діяльності, тобто фактично допускається можливість збирання такими суб'єктами доказів для розгляду справ у кримінальному судочинстві.

Такий підхід суперечить нормам Кримінального процесуального кодексу України, за якими доказ визнається допустимим, якщо він отриманий у порядку, встановленому цим Кодексом, недопустимий доказ не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посылатися суд при ухваленні судового рішення; збирання доказів здійснюється лише сторонами кримінального провадження, потерпілим, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, у порядку, передбаченому цим Кодексом (стаття 86, частина перша статті 93).

Надання суб'єктам приватної детективної (розшукової) діяльності права здійснювати зовнішнє спостереження на відкритій місцевості, у громадських місцях та на транспорті (пункт 7 частини першої статті 13) не кореспондується із передбаченою Законом, що надійшов на підпис, заборонаю таким суб'єктам здійснювати оперативно-розшукові заходи, віднесені законом до виключної компетенції оперативних підрозділів (частина четверта статті 4), а також суперечить статті 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», якою визначено вичерпний перелік суб'єктів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність.

Президент України також не погодився із запропонованим Законом України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» підходом до визначення загальних засад організації приватної детективної (розшукової) діяльності в Україні та запропонував передати функції регулювання та контролю за приватною детективною діяльністю від Міністерства юстиції України до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, та Національної поліції України.

На теперішній час пропозиції Президента до Закону «Про приватну детективну діяльність» опрацьовуються у Комітеті.

На виконання законопроектної функції членами Комітету і працівниками секретаріату був закінчено підготовку нового проекту Закону про оперативно-розшукову діяльність, яким викладається у новій редакції спеціальний Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність». Вказаний проект зареєстрований у Верховній Раді за реєстр. № **6284 та переданий на розгляд у Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.**

Станом на теперішній час у Комітеті практично вже під час сьомої сесії Верховної Ради восьмого скликання, цей законопроект буде розглянутий відповідно до вимог Закону України «Про Регламент Верховної Ради України».

Крім зазначеного, за результатами особистого прийому громадян у Верховній раді України 8 червня 2017 р. народним депутатом України Безбахом Я.Я., у Комітеті розроблено проект Закону України «Про внесення змін до пункту 5 розділу XIII «Перехідні положення» Закону України «Про прокуратуру» щодо пенсійного забезпечення слідчих органів прокуратури» та зареєстровано в Апараті Верховної Ради (реєстр. № **6612**).

Метою зазначеного законопроекту є відновлення гарантій соціального захисту пенсіонерів органів прокуратури, які вийшли на пенсію з посади слідчого прокуратури та слідчих органів прокуратури, які і після початку діяльності Державного бюро розслідувань будуть розслідувати розпочаті ними кримінальні провадження.

Щодо контрольної функції Комітету

Протягом звітнього періоду здійснювався збір та аналіз інформації з питань виконання законодавчих актів України Генеральною прокуратурою, Міністерством внутрішніх справ, Національною поліцією та іншими правоохоронними органами України.

Деякі з них були розглянуті на засіданнях Комітету, зокрема:

1) **5 квітня 2017 р.** на засіданні Комітету заслухано інформацію Першого заступника Голови Комітету М. Паламарчука про внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 5201700000000026 від 06.01.2017 року відомостей щодо народного депутата України - члена Комітету Развадовського В.Й.

За результатами розгляду прийнято рішення звернутися до Генерального прокурора України щодо забезпечення прийняття законних і неупереджених процесуальних рішень в кримінальному провадженні № 5201700000000026 від 06.01.2017 року.

На звернення Комітету від 07.04.2017 р. отримані відповіді від заступника Генерального прокурора – керівника Спеціалізованого антикорупційної прокуратури Н. Холодницького та Першого заступника Директора Національного антикорупційного бюро України Г. Углави суть яких зводиться до того що Другим відділом детективів Другого підрозділу детективів Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України розслідується вказане кримінальне провадження від 06.01.2017 за фактами можливого декларування недостовірної інформації Развадовським В.Й. та приєднання зазначеного звернення Комітету до матеріалів вказаного кримінального провадження для врахування при прийнятті процесуального рішення.

2) **також 5 квітня 2017 р.** на засіданні Комітету заслухано інформацію народних депутатів України – членів Комітету щодо неналежного реагування керівництва Генеральної прокуратури України, зокрема заступника Генерального прокурора України Столярчука Ю. В., на звернення народних депутатів України та профільного Комітету Верховної Ради України.

За результатами розгляду цього питання, з урахуванням пропозицій, висловлених народними депутатами України, **прийнято рішення** про звернення з листом до Генерального прокурора України щодо неналежного розгляду

звернень народних депутатів України – членів Комітету, перекручування формулювань, зазначених у зверненнях Комітету, а також надсилання до Комітету листів від Генеральної прокуратури України з ознаками факсимільного відтворення підпису заступника Генерального прокурора України Столярчука Ю. В., а також запрошення на одне з наступних засідань Комітету заступника Генерального прокурора України Столярчука Ю. В. для інформування народних депутатів України – членів Комітету з зазначених в листі питань.

З інформації, наданою Генеральним прокурором України Луценком Ю.В. на лист Комітету вбачається, що органи прокуратури України приділяють особливу увагу розгляду звернень, які надходять від народних депутатів України та депутатських запитів, вживаються заходи з удосконалення роботи та усунення недоліків при її здійсненні. При наданні відповідей за результатами розгляду зазначених депутатських документів за підписом заступника Генерального прокурора України факсимільне відтворення підпису не здійснювалося.

3) згідно з прийнятим народними депутатами України – членами Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рішенням на засіданні Комітету 12 квітня 2017 року розглянуто питання «Про погодження Комітетом кандидатур Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до складу Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

За результатами розгляду Комітетом прийнято рішення:

«Відповідно до пункту 4 частини першої статті 74 Закону України «Про прокуратуру» погодити призначення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини членами Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів Архіпова Валерія Івановича, Піцика Юрія Миколайовича та Шемчука Віктора Вікторовича». Про прийняте рішення Комітет відповідними листами поінформував Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Лутковську В.В. та Генерального прокурора України Луценка Ю.В.

4) 21 червня **2017 р.** на засіданні Комітету заслухано питання: «Про інформації Директора Національного антикорупційного бюро України Ситника А.С., заступника Генерального прокурора України - керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Холодницького Н.І. щодо систематичних порушень вимог кримінального процесуального законодавства співробітниками цих правоохоронних структур».

Вступну інформацію з цього питання надав Голова Комітету Кожем'якін А.А., який зокрема зазначив, що в день засідання Комітету **21.06.2017** директор НАБУ Ситник А.С. та керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Холодницький Н.І. синхронно надіслали листи на його ім'я про те, що не можуть прибути на засідання Комітету, хоча відповідні звернення Комітету були їм направлені за два тижні до дня проведення Комітету.

За результатами обговорення Комітет одногосно ухвалив рішення про направлення Голові Верховної Ради України Парубію А.В. листа в якому зазначити, що на прохання окремих народних депутатів України – членів Комітету, які вказують на систематичне порушення посадовими особами Національного антикорупційного бюро та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури вимог кримінального процесуального законодавства, Комітет запросив на своє засідання 21.06.2017 р., керівників зазначених структур для обговорення цього питання, однак, на засідання Комітету вищезазначені посадові особи не прибули.

У зв'язку з цим, Голова Комітету А. Кожем'якін **26.06.2017** р. надіслав Голові Верховної Ради України А. Парубію листа щодо сприяння у питанні організації заслуховування під час наступного засідання Комітету Директора Національного антикорупційного бюро України Ситника А.С. і заступника Генерального прокурора України - керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Холодницького Н.І. з вказаного вище питання Порядку денного засідання Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності від 21.06.2017, в якому зокрема було звернуто увагу на неприпустимість подібної практики ігнорування засідань профільного Комітету

законодавчого органу держави з боку представників зазначених правоохоронних органів.

5) також у червні 2017 р. Комітет розглянув пропозицію народного депутата України Геращенко А.Ю. щодо напрацювання системних змін до Кримінального процесуального кодексу України за результатами аналізу його правозастосування протягом п'яти років від дня набуття чинності нової редакції.

За результатами обговорення ухвалено рішення про:

- утворення Координаційної групи для напрацювання системних змін до КПК, до складу якої увійшли народні депутати України – член Комітету, працівники секретаріату Комітету, деякі провідні науковці в цій галузі та окремі практичні працівники у сфері застосування кримінально-правових норм, а також представники громадськості.

- направити звернення Комітету до органів державної влади, провідних навчальних та наукових установ, провідних практиків у сфері застосування кримінально-правових норм та представників громадськості з проханням надати, за наявності, свої пропозиції та зауваження до Кримінального процесуального кодексу України з урахуванням наявних прогалин, колізій, невідповідностей та на підставі аналізу практики застосування.

- Координаційній групі узагальнити отриманні пропозиції і зауваження до 1 листопада 2017 року та на їх підставі розробити відповідні пропозиції щодо внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України, з якими ознайомити народних депутатів України – членів Комітету.

На виконання зазначеного рішення Голова Комітету А. Кожем'якін направив відповідні звернення Комітету до відповідних державних органів (ГПУ, МВС, Мін'юст, СБУ, Нацполіцію та інші), а також до вищих юридичних навчальних закладів та інших установ (**всього 39**), щодо надання ними до 31.08.2017 р. пропозицій та зауважень стосовно удосконалення положень КПК України.

б) 5 липня 2017 року відбулося виїзне засідання Комітету у місті Одесі.

На цьому засіданні Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності в порядку контролю було розглянуто питання:

«Про стан правопорядку на території Одеської області, виконання правоохоронними органами, органами виконавчої влади та місцевого самоврядування Одеської області вимог Конституції та законів України, проблеми та шляхи їх усунення».

Засідання Комітету відбулося за участі запрошених на нього службових та посадових осіб місцевих державних органів, органів місцевого самоврядування, керівників правоохоронних органів регіону, а саме:

голови Одеської обласної державної адміністрації Степанова М.В., Одеського міського голови Труханова Г.Л., першого заступника голови Одеської обласної ради Радковського О.В., прокурора Одеської області Жученка О.Д. начальника Головного управління Національної поліції в Одеській області Головіна Д.В., начальника Південного регіонального управління Державної прикордонної служби України Косіка С.М., начальника Управління Служби безпеки України в Одеській області Довженка О.І., начальника Головного управління ДФС в Одеській області Мілютіна Г.В., в.о. начальника Південного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції Ковтуна А.М., керівники місцевих прокуратур м. Одеси та Одеської області, а також представники засобів масової інформації та громадськості.

В засіданні Комітету також прийняли участь заступник Міністра внутрішніх справ України Троян В.А., прокурор Автономної Республіки Крим Мамедов Г., представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Одеській області Пазичук А.С., ректор Одеського державного університету внутрішніх справ Катеринчук І.П.

За результатами заслуховування керівників правоохоронних органів, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Одеської області,

обговорення актуальних проблемних питань та шляхів їх вирішення **Комітетом було ухвалено рішення** з пропозиціями щодо подальших кроків як профільного парламентського Комітету, так і органів державної влади Одеської області щодо підвищення ефективності боротьби зі злочинністю в регіоні в цілому та окреслені очікувані результати виконання рекомендацій Комітету, зокрема:

зниження рівня злочинності в регіоні, певного ослаблення суспільної напруги, викликаного його впливом;

зменшення злочинного впливу на молодь та підлітків, усунення причин і умов, що сприяють втягненню їх у протиправну діяльність;

підвищення рівня правової культури громадян;

підтримання громадського порядку та безпеки громадян на достатньому рівні;

створення умов для ресоціалізації осіб, звільнених з місць позбавлення волі;

більш широке залучення громадськості до правоохоронної діяльності, налагодження партнерських відносин між населенням міста, області та органами Національної поліції, підвищення її авторитету.

В ході засідання Голова Комітету Кожемякін А.А. проінформував про напрямки та пріоритети законотворчої діяльності Комітету, зазначив про зменшення рівня злочинності на території регіону в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, окреслив перелік резонансних злочинів, які сколихнули українське суспільство і були скоєні на території Одеської області, вказав на необхідність якнайшвидшого завершення об'єктивного розслідування справ, пов'язаних з Революцією гідності, сумнозвісними подіями біля будинку профспілок в Одесі 2 травня 2014 року та іншими подіями, що сколихнули громадськість.

Також на засіданні Комітету був затверджений перелік законопроектів Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності для включення до проекту Порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (вересень 2017 р. – січень 2018 р.) **та взято за основу проект**

Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності на сьому сесію Верховної Ради України восьмого скликання (вересень 2017 р. – січень 2018 р.).

На базі Комітету функціонують:

- постійно діюча робоча група з питань реформування пенітенціарної системи;

- робоча група за участі народних депутатів України - членів Комітету, авторів проектів законів з реєстр. №№ **5177** та **5177-1**, представників Генеральної прокуратури України, науковців та експертів для підготовки нового єдиного проекту закону для забезпечення реалізації функцій прокуратури у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», з урахуванням зауважень і пропозицій висловлених в зауваженнях Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, Офісу Ради Європи та інших наукових установ і відомств;

- створена робоча група з опрацювання законопроекту про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та підстав закриття кримінального провадження, реєстр. № **6220**;

- а також координаційна група для напрацювання системних змін до Кримінального процесуального кодексу України.

Протягом звітнього періоду Комітет значну увагу приділяв питанню моніторингу стану виконання та ефективності прийнятих Законів України, віднесених до предмету відання Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, зокрема, практиці їх застосування правоохоронними органами держави. З цією метою, підкомітетам Комітету доручено активізувати роботу з використання отриманої від правоохоронних органів України інформації у подальшій законопроектній роботі та контрольній діяльності Комітету.

За шосту сесію Верховної Ради восьмого скликання, станом на **01.09.2017 року у Комітеті опрацьовано та розглянуто 914 звернень** від громадян та **181 звернень** від юридичних осіб, за якими Комітетом в межах повноважень вжиті певні заходи реагування.

Крім вказаних вище звернень, протягом звітного періоду до Комітету надійшло 16 запитів про надання публічної інформації, які опрацьовані у Комітеті по суті та їх авторам надані конкретні відповіді.

Також протягом шостої сесії Комітетом вжито заходів щодо поліпшення рівня міжнародної діяльності Комітету, зокрема:

21 лютого 2017 року відбулася зустріч Голови Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрія Кожем'якіна з Головою Консультативної Місії Європейського Союзу Кястутісом Ланчінскасом та представниками Місії радником зі зв'язків з Парламентом Аланом Скурбаті та спеціалістом з питань прокуратури, фінансів та організованої злочинності Сергієм Рибченко.

24 лютого 2017 року відбулася зустріч членів Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Першого заступника Голови Комітету Паламарчука М.П., голови підкомітету Короля В.М. з представниками Офісу Представництва Європейського Союзу в Україні на чолі з керівником першого відділу програм допомоги "Належне управління та демократизація" Мартіном Клауке.

18 травня 2017 року відбулася зустріч Голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрія Кожем'якіна зі Спеціальним представником Генерального секретаря Ради Європи для України Режі Брійя, Головою Офісу Ради Європи в Україні Мортенем Енбергом, менеджером проекту Ради Європи «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції» Кетеван Цхомелідзе та менеджером проекту Ради Європи «Боротьба з корупцією» Таїсією Тертиченко.

23 травня 2017 року відбулася зустріч Голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрія Кожем'якіна з членом Комітету Бундестагу з внутрішніх справ Федеративної Республіки Німеччини Міхаелем Гартманном та референтом з питань політики Міхаелем Шмідмайром.

23 травня 2017 року відбулася зустріч Першого Заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Миколи Паламарчука з Головою Міжнародного Комітету Червоного Хреста Аланом Ешліманном.

Члени Комітету та працівники секретаріату Комітету взяли активну участь у роботі конференцій, робочих групах, створених Комітетом, семінарах круглих столів, та інших заходах з питань, присвячених вирішенню нагальних практичних та теоретичних проблем законотворчої діяльності та функціонування правоохоронних органів України, віднесених до сфери відання Комітету.

Так, **15 червня 2017 року Голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрій Кожем'якін** взяв участь у IV Зустрічі парламентсько-громадської платформи з Порядком денним: «Підвищення ефективності кримінальних розслідувань в Україні: виклики та можливості».

Голова Комітету в своєму виступі зацентрував увагу на тому, що процес реформування органів кримінальної юстиції «набирає обертів» у складний для країни час, а народні депутати України чітко розуміють ступінь власної відповідальності при створенні базису законодавчого забезпечення реформ.

Визначальними пріоритетами діяльності Комітету є вирішення найбільш значущих для суспільства проблем: подолання корупції, знешкодження терористичних загроз, протидії відмиванню коштів, отриманих незаконним шляхом, та іншим викликам. На даному етапі законодавцями вже зроблені значні кроки у визначеному напрямку. Зокрема, забезпечено нормативно-

правову базу для створення та діяльності системи нових органів влади. Вже запрацювали Національна поліція, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції.

Наприкінці 2015 року було прийнято і направлено Президенту України на підпис законопроект «Про Державне бюро розслідувань». Головна ідея створення даного відомства полягає в виявленні, розслідуванні та припиненні злочинів, вчинених працівниками правоохоронних органів, судів та службових осіб, які займають особливо відповідальне становище в країні. На жаль, належне функціонування цієї структури з різних причин затягується, але сподіваємось, найближчим часом вона запрацює повноцінно.

Вжито заходів щодо нормативного врегулювання повноважень та діяльності органів прокуратури. Суттєвих змін зазнало законодавство у пенітенціарній сфері. Надзвичайно важливо, що на цьому шляху нам вдалося реалізувати принципи гуманізації окремих правових норм, розширення прав і свобод громадян, які опинились у складній життєвій ситуації.

Значущим кроком у напрямку розбудови України як демократичної, соціальної та правової держави стало прийняття у 2012 році нового Кримінального процесуального кодексу України. У ньому закріплено новий порядок кримінального провадження в Україні, що охоплює досудове розслідування і судове провадження. З моменту набрання чинності КПК України до нього внесено близько 50 змін.

На сьогодні у Верховній Раді України зареєстровано близько 350 законопроектів, що пропонують ті чи інші зміни до КПК, оскільки в процесі практичної реалізації відповідних положень формується правозастосовна практика, яка дозволяє визначити окремі вади цього важливого законодавчого акту.

Також в Комітеті постійно опрацьовуються питання правозастосовної практики та ініціюються відповідні законопроекти. При цьому, суттєва увага приділяється створенню умов для підвищення ефективності правоохоронної діяльності, спрощенню процесу притягнення до відповідальності осіб, що

вчинили злочин, уникнення надмірного навантаження на органи досудового слідства і суду тощо.

В рамках зазначеного, до КПК України внесені зміни щодо строків досудового розслідування та з інших питань, пов'язаних із здійсненням досудового розслідування у розумні строки, спеціального досудового розслідування та судового провадження. Важливе значення для спрощення порядку досудового розслідування та судового розгляду мають законодавчо реалізовані новації щодо здійснення кримінального провадження на підставі угод, зокрема угоди про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим та угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості. Таким чином реалізовані Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам від 17 вересня 1987 року «Стосовно спрощення кримінального судочинства».

Іншим актуальним напрямком підвищення ефективності кримінальних розслідувань в Україні є прийняття Закону про кримінальні проступки. Тобто щодо тих правопорушень, що не становлять значної суспільної небезпеки. Наразі у Верховній Раді України готується відповідний законопроект.

Крім того, йдуть напрацювання щодо розширення процесуальних повноважень слідчого. Особливо це стосується прийняття рішення про закриття кримінального провадження за «реабілітуючими» підставами.

В рамках удосконалення практики застосування запобіжних заходів у Верховній Раді України вже зареєстровано вісім законопроектів (№ 2324а, № 2324а-1, № 2324а-2, № 2324а-3, № 2324а-4, № 2324а-5, № 2324а-6, № 2324а-8), які, зокрема, стосуються застосування застави до підозрюваних чи обвинувачених у скоєнні корупційних злочинів. До цього спонукає суспільна необхідність, обумовлена високим рівнем і системним характером корупції в державі, як однієї із загроз національній безпеці України.

Об'єктом посиленої уваги Комітету на сьогодні є усунення неузгодженостей законодавства в сфері кримінальної процесуальної та оперативно-розшукової діяльності, їх синхронізація. Це завдання Комітет

намагається реалізувати шляхом розробки і прийняття нової редакції Закону «Про оперативно-розшукову діяльність». Відповідний законопроект (№ 6284) знаходиться на розгляді в Комітеті. Метою діяльності Комітету є підвищення правозахисних стандартів, створення ідеальної моделі законодавства, яка б одночасно підвищувала ефективність діяльності правоохоронних інституцій і при цьому не порушувала прав та свобод громадян.

Крім цього взято участь у:

1) експертному обговоренні оцінки Радою Європи Закону України «Про Вищу раду правосуддя» та висновку експертів Ради Європи щодо Регламенту Вищої ради правосуддя, 22 лютого 2017 року, м. Київ;

2) круглому столі: «Актуальні питання забезпечення виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини в прокурорській діяльності», 22 березня 2017 року, м. Київ

3) міжнародній конференції: «Право на свободу та особисту недоторканність в Україні: перехід до верховенства права» 24 березня 2017 року, м. Київ, зала засідань Пленуму Верховного Суду України;

4) семінарі-тренінгу на тему: «Контрольний список питань для оцінки дотримання верховенства права» («Ключові елементи верховенства права») за підтримки Консультативної місії Європейського Союзу з реформування сектору цивільної безпеки України, 26-27 червня 2017 року, м. Київ, вул. М. Грушевського 18/2;

5) круглому столі на тему: «Імплементация конституційних змін стосовно статусу прокуратури: ризики та перспективи інституційного забезпечення належних стандартів підготовки і незалежності прокурорів», (14 липня 2017 р., м. Київ).

6) засіданні керівного комітету програми подальшої підтримки реформи кримінальної юстиції в Україні, 14 лютого 2017 року, м. Київ;

7) в роботі групи з розроблення проекту Закону про правоохоронні органи та правоохоронну діяльність;

8) в роботі групи з розроблення проекту Закону про Військову поліцію;

9) в роботі Робочої групи з питань реформування Державної пенітенціарної служби при Комітеті .

10) курсах навчання з питань аналізу державної політики та нормативно-правових актів на відповідність принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків USAID Рада;

За результатами напрацювань конференцій, робочих груп, круглих столів та семінарів у Комітеті узагальнені відповідні матеріали для використання у практичній роботі секретаріату, в тому числі підготовки проектів актів парламенту України, внесення законодавчих пропозицій (поправок) від суб'єктів права законодавчої ініціативи стосовно законопроектів, що готуються до розгляду в другому читанні.

Висновки і пропозиції:

1. Актуальними залишаються питання:

- підготовки законопроектів, спрямованих на забезпечення реформування правоохоронної системи та діяльності Національної поліції, органів прокуратури, Державного бюро розслідувань, вдосконалення чинного кримінального та кримінального процесуального законодавства, законодавства про адміністративні правопорушення;

- запровадження інституту кримінального проступку;

- врегулювання оперативно-розшукової діяльності на основі нової законодавчої бази, зокрема попередній розгляд Комітетом зареєстрованого в Апараті Верховної Ради України проекту Закону України «**Про оперативно-розшукову діяльність**» (Р. № 6284);

- впровадження законодавчого врегулювання приватної детективної діяльності (розгляд Комітетом у повторному другому читанні, з наступним внесенням до парламенту України, пропозицій Президента України до прийнятого **Закону «Про приватну детективну діяльність»** (Р. № 3726);

- **законодавче супроводження** реформування пенітенціарної системи.

2. Аналіз практики застосування законодавчих актів у діяльності правоохоронних органів держави показує, що з боку Комітету необхідно продовжувати постійний і дієвий контроль за відповідністю чинним законам України підзаконних нормативно – правових актів, своєчасністю їх прийняття, у тому числі тих, які приймаються правоохоронними органами.

3. Комітет вважає, що Верховна Рада України повинна більше уваги приділяти виконанню контрольної функції, у тому числі контролю за станом виконання чинних законів України та забезпечення цього напряму діяльності законодавчого органу необхідними фінансовими та матеріально-технічними ресурсами.

Голова Комітету

А. Кожем'якін